

TC
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FİLM VE DRAMA YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**VAROLUŞÇU FELSEFE VE ALBERT CAMUS'UN "YANLIŞLIK"
ADLI OYUNUNUNDAN HAREKETLE BİR KISA FİLMİN YAPIM
SÜRECİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ALİ ADNAN ÖZGÜR

İSTANBUL, 2009

VAROLUŐCU FELSEFE VE ALBERT CAMUS'UN "YANLIŞLIK"
ADLI OYUNUNUNDAN HAREKETLE BİR KISA FİLMİN YAPIM
SÜRECİ

ALİ ADNAN ÖZGÜR

İSTANBUL, 2009

T.C.

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

FİLM VE DRAMA YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**VAROLUŞÇU FELSEFE VE ALBERT CAMUS'UN "YANLIŞLIK" ADLI
OYUNUNUNDAN HAREKETLE BİR KISA FİLM ÜRETİM SÜRECİ**

Yanlışlık Filmi Gelişim Raporu

ALİ ADNAN ÖZGÜR

S.B.E. Film ve Drama Yüksek Lisans Programında Hazırlanan

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanları: Ufuk Ahıska, Doc. Dr. Çetin Sarıkartal

İSTANBUL, 2009

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	:	I
ÖZET	:	II
ABSTRACT	:	III
1. BÖLÜM: GİRİŞ	:	1
1.1. ÖN HAZIRLIK	:	1
1.1.1 MEKAN ARAŞTIRMASI	1	
1.1.2. ÇEKİM EKİPMANI TEMİNİ	3	
1.1.3. ÇEKİM EKİBİ KURULMASI	3	
2. BÖLÜM: ÇEKİM	:	3
3.BÖLÜM: ÇEKİM SONRASI	4	
4. BÖLÜM: SİNOPSİS- TRETMAN-SENARYO	5	
4.1.SİNOPSİS	5	
4.2. TRETMAN	6	
4.3. SENARYO	8	
5.BÖLÜM: DEĞERLENDİRME ve SONUÇ	16	
6.BOLUM: KAYNAKÇA	17	
7. BÖLÜM: EKLER	17	

ÖNSÖZ

Lisans eğitimim olan İktisadi ve idari bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünü bitirmemin ardından Yapımcılık üzerine yüksek eğitim almak filmi ve filmciyi akademik seviyede tanımak ve sektörde aktif çalışmadan önce yapımcılık hakkında akademik bilgi almak için bu bölüme başvurdum.

Tam amacım ülkemizde yanlış yürüdüğünü gördüğüm yapımcılığı doğruları ile öğrenip zaten lisans programında aldığım yönetim eğitimim ile birleştirip sadece para dengesini kuran yapımcı kavramından uzaklaşıp filme yönetmen kadar sanat tarafından bir idareci kadarda doğru organizasyon kurmaktı.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde sektörde aktifte çalışan bir yapımcı aday olarak yanlarında çalıştığım yapımcılardan ayrılarak geleceğe dair daha sağlam adımlara sahip olduğumun bilincindeyim. Sadece tüccar yapımcı olmaktan çok filmi her konuda tanıyarak filmin fikrinin doğuş aşamasından sahneye çıkış sürecinin tamamında çok daha yeterli bir seviyeye gelme adımlarım hızlanmıştır.

Bu çektiğimiz kısa filmde de tüm sektörel ve akademik deneyimlerimin bir harmanımı sizlere yönetmenimizle birlikte sunuyorum.

Ali Adnan Özgür

ÖZET

VAROLUŞÇU FELSEFE VE ALBERT CAMUS'UN “YANLIŞLIK” ADLI OYUNUNUNDAN HAREKETLE BİR KISA FİLM ÜRETİM SÜRECİ

Özgür, Ali Adnan

Film ve Drama Yüksek Lisans Programı

Yapımcılık Bölümü

Tez Danışmanları: Ufuk Ahıska, Doc. Dr. Çetin Sarıkartal,

2009, 17 sayfa

Bu çalışma Film ve Drama Bölümü Yüksek Lisans Programı'nda yapımcılık eğitimi gören Ali Adnan Özgür tarafından hazırlanmıştır. Daha çok romanları, özellikle de *Yabancı* adlı romanıyla tüm dünyada ünlü Albert Camus' nün “Yanlışlık” isimli oyununun kısa film olarak sinemaya aktarma çalışması sürecinde “Yapımcının” başından geçenlerin anlatıldığı yüksek lisans bitirme tezi sunumudur. Bu bağlamda Varoluşçu Felsefe'ye de değinilmiştir.

Bu çalışma da filmin oluşması sürecinde yapılmış olan ön çalışmaları, çekim süreci ve sonrasını kapsayan bir ürün olarak sunulmaktadır.

ANAHTAR KELİMELEER: Yanlışlık, Albert Camus, Varoluşçu Felsefe, Mekan Sorumlusu, Yapım Amiri

ABSTRACT

PROCESS OF MAKING A SHORT MOVIE ON THE BASIS OF
EXISTENTIALIST PHILOSOPHY AND ALBREERT CAMUS' PLAY
THE MISUNDERSTANDING.

Özgür, Adnan Ali

Master's Program in Film and Drama

Supervisors: Ufuk Ahıska, Doc. Dr. Çetin Sarıkartal,

2009, 17 pages.

This project is filed by Ali Adnan Özgür, who has been training as a production student in Master's Program in Film and Drama. This study is a presentation of the graduation thesis in which we can perceive the "producer" experience in the making of a short movie based on the play "The Misunderstanding", by Albert Camus; who is mostly famous with his novels, especially with "The Stranger". In this context, Existentialist Philosophy is mentioned.

This project is presented as a product which involves the preliminary works made in the processes of pre-production, production and postproduction.

KEY WORDS : The Misunderstanding, Alber Camus, Existentialist Philosophy, Location Manager, Production Manager.

1.BÖLÜM: GİRİŞ

Hikâyenin seçiminin akabinde Yönetmen Hasan Süzer oyuncularını Hülya Çabuk ve Elif Ongan Tekçe ile yaklaşık 3 ay sürecek oyunculuk çalışmalarına başlamıştır. Bu ilk 3 ay süren çalışmalar film mekânlarından uzak sahne çalışmaları olmuştur. Çetin Sarıkartal'ın kontrolörlüğün de filmin dramaturgisine karar verilmiştir. Ardından çekim süreci başlamıştır.

1.1 ÖN HAZIRLIK:

1.1.1 Mekân Araştırması:

Filmin senaryodaki mekânı, yaşlı annesi ve 35'li yaşlardaki kızının işlettiği bakımsız, eski ancak heybetli bir oteldir.

Duyguyu yansıtabilmek için eskiden kalmış bir hostele veya benzeri; eski ancak sakil görünmeyen bir mekân arayışlarımıza başladık. Mekân çalışmaları öncelikle Avrupa yakası hatta Cihangir ve Balat ağırlıklı başlamıştır. İki bölge araştırmalarına ağırlık verilmesinin sebebi tarihi dokuyu İstanbul'da en iyi korumuş bölgeler oluşu olmuştur. Mekân sorumlusu olarak özel bir "Location Manager" kısa filmlerin doğası gereği atanmamış, ekip olarak mekân araştırmalarına çıkmıştır. Özellikle yönetmen bizzat bu mekân araştırmalarının içinde ve başında bulunmuştur.

Balat ve Küçük Mustafapaşa bölgesi tahminlerinizden uzak bir görüntü sergilemiş, bölge otelleri hem tarihi özelliklerini tamamen kaybetmiş hem de ne yazık ki prodüksiyonel olarak çekime müsait olmayan yerler olmuştur. Bu na-müsaitlik bölgede çekim yapan dizi ekiplerinin bölgeyi hunharca kullanmış olması sonucunda bölge esnafının çekim ekiplerine olan düşman tutumu ve ayrıca izin vermiş olsalar bile gece otellerinin kullanım amaçlarının bizim gibi genç ekipleri ürkütmesi olmuştur. Bu sürecin akabinde mekân araştırmalarımızı Cihangir ve Kadıköy Moda bölgesine kaydırmamız mekân sorunumuzu kısmen çözmemize sebep olmuştur. Karakterlerin esmişliklerini arttırabilecek, anlatımı güçlendirecek ilk mekân Cihangirde hatta ücretsiz olarak bulunmuştur. Bu ilk mekân ihtiyaçlarımızı karşılar cinsten olmuştur. Ancak ne yazık ki mekân sahibinin problemlili yapısı bizi kaygılandırmış ve bu mekânla anlaşmış olmamıza rağmen mekân çalışmalarımıza son vermemize izin vermemiştir.

Bu mekânda ki ilk rekkenin (tüm ekip mekân turu) ardından bu bulunan ilk mekânda çalışmalarına başlamıştır. Hangi odaların kullanılacağına hangi duvar kâğıtlarının sipariş edileceğine karar verildikten sonra ekip içindeki bir arkadaşımızın mekân sahibinden izinsiz elektrik prizi kullanması sebebi ile talihsiz bir gerginliğin akabinde bu mekânda çekim yapmanın imkânsız olduğuna karar verip mekân arayışlarımıza devam ettik. Ne yazık ki ilk çekim tarihimizi ertelemek zorunda kaldık.

Görüntü yönetmenimiz Burak Yıldırım'ın aramıza katılması bu döneme denk geliyor.

İkinci mekânımız gerçek bir hostel oldu. İstiklal Caddesinin sonlarına doğru bulunan bu mekân gerçek bir hosteldi ve sanat yönetimi maliyetlerimizi en aza indireceğinden ötürü ilgimizi çekti. Ancak aktif olarak çalışan bir hostel olduğu için mekân kirası ödenmesi gerekmektedir. Bu hostelin sahiplerinin aynı zamanda kostüm ve aksesuar deposunun olması ve bu deponun bizim çekim mekânımızın hemen alt katında olması bu kirayı ödemek konusunda bizi çok da kaygılandırmadı. İlk mekân ziyaretinin hemen akabinde mekânın istediği para ödendi ve mekân kiralandı. Ardından bu ikinci mekâna da bir rekke yaptık. Ancak mekânın darlığı bu mekânda çalışabilmemizi de çok mümkün kılamayacaktı. Özellikle görüntü yönetmeninin bu mekânı ziyareti bu mekânda çekim yapabilmemizin ne yazık ki mümkün olmayacağı gerçeği ile bizi yüzleştirmiş oldu. Burada prodüksiyonel olarak büyük bir ders almış olduk. Çekim yapmadan mekân ne kadar kesin olsa bile para ödememek gerekir. Biz bu para ödemiş olduğumuz mekân ile anlaşmayı bozmadan mekân araştırmalarımıza devam ettik. Ancak görüntü yönetmenimizin tavsiyesi üzerine arayışlarımızın adresini değiştirip Büyük Ada'ya yöneldik.

Büyük Ada'nın sinema filmleri ve kısa filmler için doğal plato oluşu, motorlu taşıt kullanımına izin verilmeyişi dolayısıyla gürültüsüz oluşu bizim için vazgeçilmez öğeler oldu. Sesli çekim yapılacağı için İstiklal Caddesi gürültüsünde çekim yapmak çekim süremizi üç kat arttırabilirdi. Ayrıca Büyük Ada neredeyse hiç bozulmamıştı. Şehirden kısmen uzak bir yerde konaklayarak çekim yapmak ekip konsantrasyonunu arttıracığı için bu bölgeye ziyarete karar verdik.

Yapımcı ve yönetmenin birlikte yaptığı bu ilk ziyarette bulduğumuz ilk mekân bizi büyüledi. Hatta aktif olarak çalışan bu hosteli bizim filmimizdeki gibi bir yaşlı anne kızın idare ediyor olması ironisi de ilgimizi arttırdı. Ancak ciddi bir problemler dizisiyle karşı karşıyaydık. Ödev teslimi için verilen süre bitmek üzereydi, diğer otele şimdiden para

vermiştik ayrıca bu otelin kirası ne yazık ki ödeyebileceğimizin çok üzerindeydi ve ilk başta ne kadar ilgimizi çekmiş olsa da birlikte konaklama buda ayrıca masraftı.

İlk olarak Çetin Sarıkartal ile yaptığımız görüşme sonrasında filmin bekası için çekim tarihimizi biraz daha öteledik. Daha önce para vermiş olduğumuz mekân ile görüşüp paramızı geri istedik. Ancak şaşılacağı üzere parayı iade etmedi. Yönetmenin bu Ada otelinde ki çekim ısrarı mekân kararımızı netleştirdi. Mekân otel konaklama karşılığı çekim üzerine anlaştık. Bu anlaşma sebebiyle masrafı arttırmamak için ekibin beş kişilik kısmını bu otelde konaklatacak, kalan kısmını da Büyük Ada'da konaklama ücret ödemeyeceğimiz başka bir mekânlara yönlendirecektik. Öylede oldu. Ekip arkadaşlarımızdan bir tanesinin adadaki arkadaşının evinde konaklattık. Böylece adadaki otele ödediğimiz para 600 lira ile sınırlı kaldı. Mekan için harcadığımız para bir önceki mekana ödediğimiz yanan para ile birleştiği zaman 1100 liraya ulaştı. Ancak filmin kaderini değiştirecek önemli kararlardan bir tanesi olduğu kesindi.

1.2.1 Çekim Ekipmanı Temini:

Filmin tüm çekim malzemelerini gerekli izinler alınarak Kadir Has Üniversitesi malzemelerinden ücretsiz olarak temin edilmiştir.

1.3.1 Çekim Ekibi Kurulması:

Ödev gereği zorunlu ekip olarak yönetmen Hasan Süzer, Yapımcı Ali Adnan Özgür, oyuncular Elif Ongan Tekçe, Hülya Çabuk dışında ekibe görüntü yönetmeni ve danışmak olarak Burak Yıldırım katılmıştır ki kendisi yaklaşık 20 seneyi aşkındır olarak sinemada kamera arkasında çalışmış bir profesyoneldir. Filmin ön montajında da bulunmuştur. Filmin montajını yapan Adil Yanık'ın aramıza karışması filmin post-produksiyon aşamasını hızlandırmış ve filme can katmıştır. Adil Yanık yine uzun yıllardır reklam sektöründe profesyonel olarak offline operatörlüğü yapmaktadır. Ali Nusret Güran çekim senaryosunun çıkması sürecinde çok değerli rol oynamış Kadir Has Üniversitesi Film ve Drama bölümü yazarlık bölümü yüksek öğrencisidir. Filmin kaderine olumlu etki eden ana ekip dışında her alanda bize yardımını esirgmeden pek çok arkadaşımız sette set öncesinde ve post produksiyonda bizlerle çalışmıştır.

2. ÇEKİM

Çekim malzemelerinin çekim günü öncesinde toparlandı. Çekim günü sabah ilk feribotlar ile iki grup halinde Büyük Ada'ya yolculuk başladı. Güneşli güzel bir günde önce kahvaltı yapıldı ve ardından otele geçildi. Işık kurulumunun da ardından saat 13.00 sularında ilk kayıt alınabildi. Adanın bütün sessizliğine rağmen eski otel çatı katında yıllardır yaşamakta olan güvercinler çekimin yapılmasını en çok kısıtlayan faktör oldu çekimler sadece güvercinlerden ötürü defalarca tekrarlandı.

Tahminlerin üzerinde gergin bir ortamda başladı çekimler. Kısa filmlerin kendine has eğlenceli ekip ortamından çok uzak bir hava oluştu. Genel olarak öğrenci kısa filmlerindeki imece usulü çalışma bu kısa filmde ne yazık ki gerçekleşmedi. Gene ilk çekim günü son anda dramaturgi değiştirme çabaları da ortamın iyice gerilmesine sebep oldu. İlk günkü ağır çekimden sonra ekipler dinlenmeye çekildi. % kişilik ekip otelde konakladı. Kalanlar adada kiralanan evde konakladı. Ertesi gün daha dinlenmiş ve rahatlamış olarak çekimler devam etti. Günün geç saatlerinde çekimler sonra erdi.

Çekimden Notlar:

- Çekim iki tam gün sürdü.
- Toplamda 30 dakikalık 11 mini dv kaset çekim yapıldı.
- Genel gerginlikleri saymazsak hatasız sorunsuz bir set oldu. Hatta profesyonel sette yaşanmayacak bir sorunsuzlukla set sona erdi.
- Set arasında yaşanan tek teknik arıza okulun tripotunun arızalanması oldu. Adada el yordamı ile sorun çözüldü ve çekimler devam etti.
- Çekim esnasında 1 set dedolight kullanıldı. Genellikle gün ışığı kullanmaya özen gösterildi.
- Sesli çekimler kameraya bağlanan Boom ile yapıldı. Çekim sesli yapılmasına rağmen filme seslendirme de yapıldı.

3. ÇEKİM SONRASI

Bu filmin çekim dışındaki iki etabı da çok uzun süreli yorucu bir maratону andırdı. Filmin bitişinin ardından ilk olarak amatör kaba montaj yapıldı. Kaba montajın ardından film 36 dakikalık kısa metrajın çok üzerinde başta planlanan dramaturgiye sadık kalınmamış

filmden çok tiyatro oyununun kamera alınmış halini andırır bir hal aldı. Çetin Sarıkartal ile yapılan çeşitli görüşmelerin ardından öncelikle montaj baştan planlanan dramaturgiye göre tekrar şekillendi. Ayrıca Ezel Akay'ın telkinleri çerçevesinde “renk düzenlemesi”ne girdi. Yaklaşık 2 ay süren montaj sürecinin sonunda ortaya gayet başarılı bir film çıktı.

4. SİNOPSİS – TRETMAN - SENARYO

4.1. SİNOPSİS

Martha annesiyle birlikte ıssız bir yol kenarında çalıştırdıkları pansiyonda yaşamaktadır. Anne-kız, pansiyonlarına gelen zengin ve yalnız adamları öldürüp paralarını çalan ve sonrasında onları yakınlarındaki bir nehre atan kişilerdir. Martha her zaman sıcak iklime sahip olan deniz kıyısında bir evde oturma isteğine sahiptir. Bir gün Martha'nın yirmi yıldır görmediği erkek kardeşi pansiyona onlara kendini tanıtmak için gelir. Annesi ve Martha bu gelen yabancıyı tanımazlar. Erkek kardeş de kendini onlara tanıtmakta cesur davranamayınca Martha ve annesi bu yabancı adamın aslında çok yakınları olduğunu bilmeden onu öldürürler ve nehre atarlar. Fakat cüzdanın içindeki kimlikten kim olduğunu anladıklarında anne bu acıya dayanamaz ve nehre intihar etmeye gider. Pansiyonda tek başına kalan Martha annesinin kendisine bu ihanetini kaldıramaz ve intihara hazırlanır. Lakin o sırada filmimiz başlar ve Martha'nın öldürdüğü erkek kardeşinin karısı pansiyona gelir ve kocasını arar. Artık bu noktadan sonra “Yanlışlık” filminde derin bir hesaplaşmaya ve kırılma noktalarına şahit oluruz. Martha, Maria'ya ölümün ve öldürmenin normalliğinden, hayatın saçma oluşundan bahsetmiş, bir gün kendisinin de öleceğini genç kadının yüzüne vurmuş ve çekilen tüm acıların anlamsızlığından yakınır. Maria ise buna karşılık Martha'nın kocasını niçin öldürdüğünü kendi aklının yatabileceği geçerli bir sebeple açıklamasını bekler. Ancak Martha hayatın tüm acımasız gerçekliğini Maria'ya anlatır ve nehirde intihar etmek üzere bütün bir ömrünü geçirdiği pansiyondan ayrılır. Orada tek başına kalmış olan Maria ise yalnızlığın vermiş olduğu korkuyla önce Allah'a, fakat O'ndan beklediği desteği bulma ümidini kaybettiği için de insanlardan yardım dilenir. En sonunda ise yönetmen-Tanrı Maria'ya yardım edemeyeceğini belirtir ve film noktalanır.

4.2. TRETMAN

Yirmişi yaşlarının sonunda bir kadın olan Maria sokakta yokuş yukarı yürür. Sol tarafında bulunan eski ve köhne bir eve girer. Burada giriş katında kimseyi göremeyince bir üst kata çıkar ve orada bulunan odaların kapılarını çalar. Kapısını çaldığı odalardan birinden cevap gelir ve Maria kocasını aradığını belirtir. Bunun üzerine otuzlu yaşlarında bulunan bir kadın olan Martha odasının kapısını açar ve Maria'ya kocasının burada olmadığını söyler.

Martha odasından çıkmış, pansiyonun antre bölümünde Maria'nın peşpeşe gelen sorularına cevap vermek zorunda kalmıştır. Maria, kocasının nerede olduğunu, ne zaman ayrıldığını ısrarla sormasına rağmen istediği cevapları alamayınca Martha'ya aradığı adamın kendi kardeşi olduğu gerçeğini söyler. Martha zaten bunu bildiğini söyleyince Maria sinirlenmeye başlar. Maria için olay gittikçe karmaşık bir hal almaya başlamıştır. Martha daha fazla dayanamaz ve Maria'ya kocasının dün gece öldüğünü açıklar.

Maria ilk başta Martha'nın bu söylediğine inanmak istemez, bir şaka yaptığını düşünür ve kocasını pansiyonda aramaya kalkar. Bu esnada Martha, karşısında çaresiz bir durumda kalan genç kadına kocasının ölümünden kendisinin ve annesinin sorumlu olduğunu, cinayeti kendilerinin işlediğini itiraf eder. Maria duyduklarına hala tam olarak inanabilmiş değildir, Martha'ya her şeyi tüm gerçekliği anlatması için yalvarır. Martha da annesiyle birlikte yalnız ve zengin adamları öldürüp, paralarını alıp sonra da onları nehret attıklarını anlatır. Martha'ya göre, bu cinayet de diğerlerinden farksızdır. Ancak ne zaman ki ölen adamın kardeşi olduğunu anlarlar, işte o zaman annesinin bir evlat katili olarak yaşayamadığını ve intihar ettiğini belirtir. Martha, Maria'nın "öldürdüğü adamın kardeşi olduğunu önceden bilseydi öldürmezdi" düşüncesini haklı çıkartacak bir söylem içine girmeden sadece "yanlışlıkla oldu, bence abartılacak bir durum değil bu" diyerek genç kadının olayları kavrayış gücünü iyice zora sokmuştu.

Bu noktadan sonra Martha ve Maria bir hesaplaşma içine girerler. Martha, Maria'ya hayatın anlamsızlığından, ölümün tek gerçek olduğundan, rastlantıların hayat için belirleyici etken olduğundan ve Tanrı'nın adaletsizliğinden bahseder. Maria ise artık Martha'nın anlattıkları karşısında gücünü tamamıyla yitirmiş, hayatta yapayalnız kalmış olmanın acısını çekmektedir. Martha da bu durumun etkisiyle annesinin oğlunun peşinden giderek kendisini terk ettiğinden, yapayalnız kalışından bahseder. Maria, Martha'nın kendi zayıf noktasını açığa çıkarmasından aldığı cesaretle bu acıya ortak olmak ister, ancak Martha Maria'nın kendisine dokunmasına izin vermez. Martha intihar etmeye gitmeden önce Maria'yı ölümle hayat

arasında bir karar vermeye çalışır. Yalnız bir insan için ikisi arasında çok da fazla bir fark yoktur.

Martha, ömrünü geçirmiş olduğu pansiyondan ayrılır ve intihar etmek için nehre doğru ilerler. Maria ise pansiyonda tek başına kaldığından Tanrı'ya dua etmeye başlar. Tanrı'dan beklediği işareti alamayınca kafasında Martha'nın anlattıkları daha net şekillenmeye başlar. Bunun üzerine insanlardan yardım dilenir fakat uzun bir süre cevap gelmez. Gücünün en tükendiği noktada ise yukarıdan bir ses ona yardım edemeyeceğini bildirir. Bu ses, yönetmen-tarı'nın sesidir. Maria, bu sesi işitir ve başını büyük bir çaresizlik içinde yukarı doğru kaldırır.

4.3. SENARYO

SAHNE 1 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha, otuzlu yaşlarında, Maria ise yirmili yaşlarının sonunda olan bir kadındır. İki iskemlelerin üzerinde oturmaktadırlar.

SAHNE 2 / DIŞ / SOKAK / GÜN

Maria, pansiyona doğru yürür.

SAHNE 3 / İÇ / PANSİYON-GİRİŞ / GÜN

Maria pansiyonun kapısından içeri girer ve üst kattaki antreye çıkmak için merdivenleri tırmanmaya başlar.

SAHNE 4 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Maria antrede bulunan odalardan birinin kapısını çalar.

SAHNE 5 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Martha'nın sandalye üzerinde oturuşunu görürüz.

SAHNE 6 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Maria meraklı gözlerle odanın kapısını açar ama kimseyi göremez. Bunun üzerine Martha'nın bulunduğu odanın kapısını çalar.

SAHNE 7 / İÇ / PANSİYON-ODA-ANTRE / GÜN (paralel kurgu)

Martha oturduğu yerden sorar.

Martha – Kim o?

MARIA — Bir yolcu.

MARTHA — Kapalıyız.

MARIA — Ama ben kocamı aramaya geldim.

Bunun üzerine Martha kafasını kapıya doğru çevirir.

SAHNE 8 / İÇ / PANSİYON-ANTRE /GÜN

MARTHA- Size onu göstermem imkânsız.

SAHNE 9 / İÇ / PANSİYON-ODA-ANTRE /GÜN (paralel kurgu)

Martha odasının kapısını açmak için ayağa kalkar ve kapıyı açar. Bu esnada içeriden gelen adım seslerini duyar ve başını kapının dibinden çekerek biraz arkaya doğru geçer. Martha kapıyı açar.

MARTHA- Size biraz zor gelecek, kocanız burada değil.

Martha kapıyı kapamak ister ama Maria buna engel olur.

MARİA- Nasıl yani, burada bir oda tutmamış mıydı?

Martha antreye doğru adım atar ve odasının kapısını kapar. Maria'ya önce bakar, sonra onun yanından biraz uzaklaşmaya çalışır.

MARTHA- Bize karısının uzakta olduğunu söylemişti.

SAHNE 10 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha uzaklara dalmıştır. Maria ise Martha'dan makul bir cevap bekler.

MARTHA- Geldiği gibi gitti.

Maria aldığı cevap karşısında huysuzlanmaya başlar.

MARİA — Dünden beri bu yabancı memlekette sabrımı tüketen bu bekleyişe daha fazla dayanamayacağım. Merak içinde buraya koştum. Kocamı görmeden ya da nerde olduğunu öğrenmeden buradan bir adım da atacak değilim.

MARTHA — Bu sizin bileceğiniz bir iş, beni ilgilendirmez.

MARİA — Yanılıyorsunuz, bu sizi de ilgilendirir. Bilmem kocam söyleyeceklerimden kocam memnun kalacak mı ama ben bıktım artık bu oyundan. Dün size gelen müşteri, sizin yıllardır haber alamadığınız kardeşinizdi.

MARTHA — Biliyorum zaten.

MARİA — (merakla) O zaman ne oldu? Eğer biliyorsanız kardeşiniz neden burada değil. Tanımadınız mı onu? Anneniz, siz onun geri dönüşünden memnun olmadığınız mı?

SAHNE 11 / İÇ / PANSİYON-ODA-ANTRE / GÜN (paralel kurgu)

Martha odasındaki iskemleye çökmüş, üzgün ve ümitsiz bir şekilde konuşur. Aynı zamanda paralel kurguda Maria'nın beklediği cevabı büyük bir soğukkanlılıkla yavaş yavaş açıklar.

MARTHA- Şu anda annem de oğluyla beraber.

MARTHA- Kardeşim burada değil hanımefendi!

MARTHA- İki de barajdaki hendeğe yapışmışlardır. Dalgalar kemirmeye başlamıştır bile.

MARTHA- Hatta hayatta bile değil!

MARTHA- Böylece aynı toprakta kavuşurlar birbirlerine.

MARTHA - O öldü!

Maria duyduğu karşısında büyük bir şaşkınlık yaşamaktadır. Kendini toparlayarak zoraki bir şekilde gülümseyeme çalışır.

MARİA – Şaka yapıyorsunuz değil mi?

SAHNE 12 / İÇ / PANSİYON-ODA /GÜN

Martha, duydukları karşısında bitap düşmüş Martha'ya şefkatle bakar.

MARTHA - Bu acı sizi aşacak güçte değilmiş.

SAHNE 13 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Maria, Martha'nın söylediklerine inanmaz, bu yüzden pansiyondaki diğer odalara bakmaya yönelir.

MARİA- Can! Can!

Martha, Maria tam kendi odasının kapısının önüne geldiğinde olayı anlatmaya karar verir. Bunun üzerine Maria da kapıyı açmadan Martha'yı dinlemeye koyulur.

MARTHA- Bir nehrin dibinde. Uyuması için bir ilaç verdik, sonra da onu oraya kadar taşıdık. Annem ve ben yaptık bunu. O öldü. En azından acı çekmedi. Anladınız mı şimdi?

SAHNE 14 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria ve Martha karşılıklı ayakta durmaktadırlar. Maria, Martha'dan duyduklarını kafasında anlamlandırmak için çırpınır.

MARİA- Eğer bir oyunsa bu yalvarırım bırakalım bu oyunu. Kelimelerle oynamak bizi bir yere götürmez. Bilmek istediğimi dosdoğru anlatın bana. Ama lütfen daha açık olun. Yoksa aklımı kaçıracağım.

SAHNE 15 / İÇ / PANSİYON- ANTRE / GÜN

Martha ve Maria iskemlelerde oturmaktadırlar.

MARTHA- Hepimizi bekleyen tek bir yuva var. Tartışılmaz bir gerçek. Hepimizin sırasıyla varacağı yer aynı. Aynı son. Sizi de bu son bekliyor.

SAHNE 16 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Martha, Maria'ya sırtı dönük şekildedir, ikisi de ayakta durmaktadırlar.

MARİA- (umutla) Peki kendi öz kardeşinizi öldüreceğinizi biliyor muydunuz?

MARTHA- Yanlışlıkla oldu.

Maria bu cevap üzerine ne diyeceğini şaşırır, şok yaşamaktadır.

MARİA- Yanlışlıkla mı?

Martha, kendi düşüncelerini karşısındaki insana anlatabilmekte zorlanır.

MARTHA- Bence abartılacak bir durum değil bu. Dünyayı pek tanımıyorsunuz o yüzden şaşırmayın.

SAHNE 17 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Maria, Martha'dan işlemiş oldukları cinayetin nedenini öğrenmek için sabrını zorlar.

MARİA — Neden yaptınız bunu. Neden?

Oda kapısının önünde duran Martha, artık canı sıkılmış bir vaziyette Maria'ya arkasını döner ve odasından içeri girer. Bunun üzerine Maria da peşinden gelir.

SAHNE 18 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Martha yatağının dibine kadar gider, Maria da peşinden gelir.

MARİA – Neden?

Martha yüzünü Maria'ya döner.

MARTHA — Kim oluyorsunuz, hangi hakla bana hesap soruyorsunuz siz?

MARJA — Aşkımın verdiği hakla!

MARTHA — Ne demek aşk?

Maria artık sinirlenmiştir. Martha'ya doğru yaklaşarak içini dökmeye koyulur.

MARİA — Şu demek. Bir şey beni içten içe kemiriyor demek. Beni ellerimle katil yapacak bir çılgınlık demek. Tek bir şey demek -bütün bu söylediklerinizin bir tanesine bile inanmamaktaki inadım- aramızdaki yalanlar ve yüzünüze tırnaklarımı geçireceğim o an demek. Delirmiş olmalısınız siz. Olmasaydınız eğer aşkın ne demek olduğunu pekala iyi bilirdiniz siz de.

Martha, başını Maria'dan çevirir ve aşağı doğru bakar. Düşünceli bir haldedir.

MARTHA — Anlamıyorum. Sevgi, aşk, acı... Sanki bilmediğim bir dilden konuşuyorsunuz bana. Bu kelimelerin bir şeycikler söyledikleri yok bana. Hiçbir şey ifade etmiyorlar.

SAHNE 19 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha ve Maria iskemlelerde otururlar.

MARTHA- Haksızlık Allahın emri, hepimiz için ve sizin acınız anlamsız. Size borçluyum, kocanızı öldürdüm.

SAHNE 20 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria artık çıldırma noktasına gelmiştir. Martha'nın üzerine saldırır ve O'nu boğmaya çalışır.

MARİA- (çıldırılmışçasına) Bir an bile tereddüt etmeden öldürebilirim sizi.

SAHNE 21 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

MARTHA- Daha önce de defalarca yaptık bunun aynısını. Parasını istiyorduk çünkü. Hepsi bu.

SAHNE 22 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria, Martha'yı boğazlarken Martha ölmenin çok da umurunda olmadığını belli eder ve insanın sinirini bozacak şekilde Maria'ya gülümser.

MARTHA- Belki, benim için fark etmiyor.

SAHNE 23 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha ve Maria oturmaya devam etmektedirler.

MARTHA- Gülünç, hatta komik.

SAHNE 24 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria güçlkle ayakta durabilmekte, Martha ise masasının yanındaki sandalyede oturmuş, Martha'yı dinlemektedir.

MARİA- Tek istediği evine dönmektir. Size kendini tanıtmaktı. İkinizi de mutlu etmekte. Doğru kelimeleri arıyordu. O onları bulamadan öldürdünüz onu. İnsan değilsiniz siz. Söyler misiniz, nasıl bir insan olduğunu anlamadınız mı? Yuvasına dönen bir evlat, sıcakkanlı, ruhu olan harikulade bir insan. Benim kadar sizin de sevinç ve gurur kaynağınız olabilirdi ama öldürdünüz onu. Düşmanıydınız onun ve hala da sürdürüyorsunuz bu düşmanlığı. Yoksa böyle soğukkanlı olabilme gücünü nasıl bulabilirdiniz ki? Saçınızı başınızı yolup sokaklara fırlayıp hayvanlar gibi avaz avaz bağarmaktan ne alıkoyabilirdi ki sizi?

SAHNE 25 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha, Maria'ya yüzünü döner ve ona şefkatle anlatmaya çalışır.

MARTHA- Bakın, size bir tavsiyem var.

SAHNE 26 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria ve Martha yan yana yatağa oturmuşlardır. Maria'nın gözlerinde yaşlar vardır.

MARİA- Duymuyorum bile söylediklerinizi, kalbim paramparça olmuş, benim artık hiçbir şeyle bir ilgim kalmadı anlamıyor musun, hiçbir şeyle. Aşık olduğum adamı öldürdün.

SAHNE 27 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Maria zar zor ayakta durmaktadır. Hemen yanındaki yatağa çöküverir.

MARİA- Beni yalnız bırakın. Beni yalnız bırak. Lütfen, yalnız bırakın beni, lütfen, lütfen beni rahat bırak.

SAHNE 28 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha ve Maria oturmaya, bu esnada da Martha büyük bir soğukkanlılıkla anlatmaya devam etmektedir.

MARTHA- Tüm acılara kulaklarınızı tıkayın. Elinizdeyken yapın bunu, çok zamanınız kalmadı.

SAHNE 29 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Martha tek başına annesinin yatağında oturmuştur. Maria odanın diğer ucundadır ve Martha'ya sırtı dönük durmaktadır. Martha düşünceli bir halde anlatır.

MARTHA- Cinayetin annemin ruhunda olduğuna inanıyordum. Bizi birbirimize bağladığına, aramızda asla kopartılamayacak bir bağ olduğuna, onun benim yoldaşım olduğuna inanıyordum. Yanılmışım. Aslında suç da yalnızlıkmiş bin kişinin yardımıyla yapılsa bile. Hep yalnız yaşamışım. Tek başıma öldürmüşüm, şimdi tek başıma da öleceğim.

Maria, Martha'ya karşı bir şefkat hissine kapılır ve O'nun yanına yaklaşır. Yere doğru çömelir ve Martha'nın elini tutar. Martha'nın bu eylem karşısında ilk başta yüzünde olan memnuniyet yerini paniğe bırakır.

MARTHA- Size bana dokunmayın dedim. Ölmeden önce bir insan elinin sıcaklığının bana zorla kabul ettireceği bir şeyin olmasını istemiyorum. Dokunmayın bana.

SAHNE 30 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / GÜN

Martha, Maria'ya oturdukları yerden anlatmaya devam eder.

MARTHA- Bir Allah'mız var. Ona dua edin. Sizi taşa çevirmesini söyleyin ona.

SAHNE 31 / İÇ / PANSİYON-ODA / GÜN

Martha ve Maria yatakta oturmaktadırlar.

MARTHA- Gerçeğin pençeleri arasındayız. Bunun hepimiz için bir gerçek olduğunu anlamanızın zamanı geldi. Ölü ya da diri hiçbirimiz asla huzuru yakalayamayacağız. Kendimizi evimizde gibi hissedebileceğimiz hiçbir yer yok bu dünyada. Etrafınıza bakın, burası olabilir mi dersiniz, kör solucanlara bizi yiyecek olarak sunan bu karanlık leş gibi çamur.

SAHNE 32 / İÇ / PANSİYON-ANTRE / AKŞAM

Martha söyleyeceği kelimeleri kullanmakta zorlanmaktadır.

MARTHA- Hoşça kalın. Kardeşim.

Maria'nın şaşkın bakışları altında ayağa kalkar.

MARTHA- Karar vermelisiniz. Sahilde duran bir çakıl taşının anlamsız huzuru mu yoksa herkesi kucaklayan soğuk bir yatak mı?

Martha, merdivenlerden aşağı doğru iner. Maria tek başına kalmıştır.

SAHNE 33 / İÇ / PANSİYON-ODA-ANTRE (paralel kurgu) (flashbackler)

MARTHA- Size borçluyum kocanızı öldürdüm.

Maria büyük bir acı içinde kıvrılır.

MARIA- Bu çölde yaşayamam. Allah'ım! Duamı işit! Kurtar beni! Beni duymalısın! Sana sığınıyorum, sana yalvarıyorum. Bana yüzünü dön, bana ellerini uzat. Acı bana. Allah'ım, bizim gibi sevip ayrı düşenlere acı.

MARTHA- Yanlışlıkla oldu.

Maria oturduğu iskemleden yere düşer ve duasına yerde devam eder.

MARİA- Allah'ım lütfen bana yardım et. Allah'ım lütfen bana yardım et.

MARTHA- Haksızlık Allah'ın emri.

MARİA- Bana yardım edin, bana yardım edin, bana yardım edin. Lütfen biri bana yardım etsin, lütfen biri bana yardım etsin. Yardım edin, yardım edin, biri bana yardım etsin. Yardım edin, yardım edin.

YÖNETMEN- Üzgünüm, ama edemem.

Maria başını biraz yukarı (sesin geldiği yere) doğru kaldırır ve sessizliğe bürünür.

5. BÖLÜM: DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

Altı yarıyıllık yüksek lisans programı ve saha çalışmasının harmanlanmasının ardından, ortaya çıkacak olan filmin başarıya ulaşması, emeklerin ve uzun yıllar boyu aldığım eğitimin boşa gitmediği anlamına geliyor. Setlerde öğretilen “Her sette sorun olur önemli olan öngöremeyeceklerimizin sayısını azaltalım” çabası tamamen sorunsuz bir set çıkartmamıza sebep oldu. Ön hazırlık sürecinin sancılı devam etmesi çekime ve çekim sonrasına yansımada. Yönetmenin danışmanımız Çetin Sarıkartal ile yaptığı dramaturgi görüşmeleri filmin kaderini etkiledi. İlk başlarda, 30 dakikanın üzerine sabırla bile izlenemeyecek bir filmin montaj üzerindeki çalışmalarla ek çekim yapılmasına gerek duyulmadan festivallere gönderilebilir hal kazanmış olması aslında bu üç senenin sonunda yeni bir bilgi oldu bizlere. Montaja duyduğumuz saygı bir kat daha arttı.

Üç senelik bu sürecin sonunda, yapımcılığın aslında tüccarlıktan farklı bir meslek olduğunu öğrendim. Bir görüntü yönetmeni kadar ışık ve ışık malzemesi bilmek, bir sanat yönetmeni kadar dekor malzemesini tanımak, bir kostümcü kadar kumaştan anlamak, bir yönetmen kadar filmin içinde dolaşabilmek ve nerdeyse bir senarist kadar senaryo yazabilmek. Bütün bunların dışında ışık, kamera, set gibi ekiplerdeki farklı zekâ ve kültür seviyelerindeki insanların tamamı ile aynı dili konuşmanın yapımcının gerekliliği olduğunu öğrendim.

Amacı ile tamamen örtüşen bir bölüm oldu benim için Film ve Drama Bölümü. Bir yapımcının oyuncu dilini anlaması için oyunculuk çalışması yapması fikri ilk önceleri inandırıcı gelmese de oyuncular ile çalıştıkça bu fikir de anlaşılır oldu zamanla.

İçinde bulunduğumuz yüksek lisans programı akademik olarak iyi bir yapımcı yetiştirme programı olmakla kalmayıp aynı zamanda sahada da etkin bireyler olmamızı sağladı.

6.BÖLÜM: KAYNAKÇA

1. Camus Albert, Sıstfos Söyleni, Demirhan Tahsin Yücel
İstanbul Can Yayınları, 2008
2. Sartre Jean Paul, Varoluşçuluk, çeviren Asım Vezirci
İstanbul Say Yayınları, 1999
3. Şener Seveda, Dünden Bugüne Tiyatro düşüncesi,
Eskişehir, Devlet Konservatuarı Yayınları 1991

İnternet Siteleri:

- http://tr.wikipedia.org/wiki/Albert_Camus
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Kısa_Film
- http://nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/1957/camus-bio.html
- <http://www.mu-yap.org/getdata.asp?PID=330>
- <http://ansiklopedi.bibilgi.com/Film-yapimcisi>

7.BÖLÜM: EKLER

EK 1: KISA FİLM / DVD

YANLIŞLIK

Ali Adnan Özgür

Kadir Has Üniversitesi

2009